

Informatiebundel

Vocvo-infotheek

2016

Informatiebundel

Lees- en schrijfvoorwaarden

Deze bundel bevat informatie over **Lees- en schrijfvoorwaarden** - (an)alfabeten - laaggeschoolden volwassenen

- motoriek
- visueel
- schrijven
- lezen
- luisteren - klanken
- communicatie
- logopedie

[Inhoud](#)

[Inhoud](#)

[Online](#)

- [Werken aan lees- en schrijfvoorwaarden](#)
- [Een tweede taal als hinderpaal. Een half jaar alfabetisering in het Nederlands](#)
- [Beginnende geletterdheid en alfabetisering](#)
 - ◆ [4.2 Een aantal deelvaardigheden missen](#)
- [LEES- EN SCHRIJFVOORWAARDEN. INHOUD](#)
- [Boek - Standaard observatie ergotherapie schrijven en sensomotorische schrijfvoorwaarden](#)
- [Cognitieve Vaardigheden Oog-Hand Coördinatie](#)
- [Ontwikkelingsdyspraxie](#)

[Vocvo-bibliotheek](#)

- [7/43. Docentenmateriaal](#)
- [Alfa Extra](#)
- [Alledaagse mysteries. Werken aan lees- en spreekvaardigheid](#)
- [Audiologieboek](#)
- [Communicatie vaardigheden bij de hoogste niveaus van analfabete vrouwengroepen aan de hand van binnen- en buitenschoolse spreekopdrachten](#)
- [Dialogue in multilingual and multimodal communities](#)
- [De digitale alfabetiseringsdocent. Mogelijkheden tot feedback en spraakherkenning](#)
- [Evalueren van spreek en luistervaardigheden](#)
- [Handschrift verbeteren! : cursus op basis van de psychomotorische concentratie- en schrijfmethode. Dl.: docentenhandleiding](#)
- [Huis - huizen muur - muren : feedback geven op klankfouten](#)
- [Indiflex bij 7/43. Een lesbezoek aan een beginnende ANT-klas](#)
- [Klankplaten : alle Nederlandse klanken aan de wand](#)
- [Leren spreken : een didactische handleiding voor docenten NT2](#)
- [Leren spreken : een didactische handleiding voor docenten NT2](#)
- [Logopedie en baseducatie : uitspraaktraining in functie van verstaanbaar spreken bij anderstaligen](#)

- [Logopedie voor allochtonen en docenten](#)
- ["Mag ik u iets vragen" "maar natuurlijk" : de logopedie groepsles](#)
- [Niemand kan mij verrestaan! : een logopedische behandeling](#)
- [NT2 spraak - beter Nederlands spreken](#)
- [Onderzoek taal- en spraaktechnologie en onderwijs : eindrapport](#)
- [Oren in de knoop : ondersteunend materiaal logopedie voor de Nt2-klas](#)
- [Oudkomers, wat hebben ze nodig? Spreekvaardigheid in communicatieve situaties](#)
- [Raak ! : oog - handcoördinatie 1/2](#)
- [Raak ! : oog - handcoördinatie 3/4](#)
- [Schrijven van alledag. \[1\]: Oefeningen en woordspelletjes in de alfa-lijn](#)
- [Snelcursus anders-alfabeten](#)
- [Spraakmakers : automatische spraakherkenning voor spreekvaardigheidstraining](#)
- [Spreekvaardigheidsdidactiek en ict](#)
- [Studeren met dyslexie : informatie, praktische aanpak, noodzakelijke ontwikkelingen](#)
- [Taal leren op maat : effectief lesgeven aan NT2-cursisten](#)
- [Verder met Alfaschrift : een cursus schriftbeheersing voor analfabete anderstaligen](#)
- [Verstaanbaar spreken : een handleiding uitspraakonderwijs voor docenten Nederlands als tweede taal](#)
- [Verstaanbaar spreken in de basiseducatie](#)
- [Verstaanbaar spreken kun je trainen : werken aan ritme, tempo en een vriendelijke melodie](#)
- [Werken aan verstaanbaar spreken](#)
- [Worstelen met de mondelinge vaardigheden. Het leren van en het onderwijzen aan laaggeletterde Nt2-volwassenen](#)
- [Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands](#)
- [Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands](#)
- [Alfabetisering Nederlands als tweede taal](#)
- [Alfatas : alfataken op school](#)
- [Buitenschools oefenen !](#)
- [Diagnostiek van het lezen en schrijven bij laat-adolescenten](#)
- [Elke les een luisterles! Tips voor het effectief trainen van luistervaardigheid](#)
- [Evalueren van spreek en luistervaardigheden](#)
- [Goede verstanders ?! Resultaten van een onderzoek naar luistervaardigheid](#)
- [Hé? Ook aandacht voor spreken? Week van de alfabetisering, 7-13 september 2015](#)
- [Een lange weg te gaan](#)
- [Met Alfatas aan de slag in de alfaklas !](#)
- [Met Alfatas aan de slag in de alfaklas !](#)
- [Met Alfatas aan de slag : vijftien taaltaken voor de alfaklas](#)

- [Nedbox - Voor elk wat wils](#)
- [NT2 en alfa](#)
- [Nt2 algemeen. Leergangen en deelvaardigheden, lager- en hogeropgeleid](#)
- [Peer feedback bij schrijfvaardigheid : leren door corrigeren en controleren](#)
- [Project Moeder-Taal - draaiboek](#)
- [De relatie tussen luistervaardigheid en de uitspraak van een vreemde taal](#)
- [Schrijfvaardigheid beoordelen ? : een goede taak is een goed begin](#)
- [Schrijven en dan? De schrijfmethode Succes! en het geven van effectieve feedback op taalproductie](#) Uit de Les-miniconferentie Creatief schrijven 2 oktober 2015
- [Stichting lezen en schrijven](#)
- [Taal en teken - technisch lezen bij nieuwkomers](#)
- [Taal op Niveau Nederlands](#)
- [Het trainen van luistervaardigheden : luisteroefeningen voor gealfabetiseerde anderstaligen in de basiseducatie](#)
- [Het vak verstaan - docentenhandleiding voor het blijven oefenen met verstavaardigheid](#)
- [Van Start... En nu verder! Een leerlijn voor de mondelinge vaardigheden in de alfabetisering](#)
- [De week van Karla](#)
- [De week van Karla](#)
- [Zwart op wit - Handleiding bij Zwart op wit , een cursus technisch lezen en schrijven voor anderstalige volwassenen](#)
- [Zwart op wit : oefenen met authentieke invulformulieren en het schrijven van briefjes](#)

[Infotheek](#)

Online

[Werken aan lees- en schrijfvoorwaarden](#)

Wanneer leer je alfacursisten lezen en schrijven?

Daarover bestaan er verschillende meningen. Sommigen vinden dat je daar het best zo snel mogelijk mee van start gaat, anderen vinden het dan weer beter om er niet te vroeg mee te beginnen.

Persoonlijk ben ik van mening dat je beter eerst geruime tijd werkt aan mondelinge vaardigheden vooraleer je begint te lezen en te schrijven. Cursisten hebben immers tijd nodig om te wennen aan de klanken van die nieuwe taal die vaak helemaal anders zijn dan de klanken uit hun moedertaal. Hoe ruimer je woordenschat, hoe groter de kans dat je in een klankenbrij - want geef toe, een vreemde taal klinkt vaak als een kakafonie van klanken waar je amper iets kan uit opmaken - woorden zal herkennen.

Hoe langer en hoe meer cursisten luisteren, hoe gemakkelijker ze leren lezen en (vooral) leren schrijven. Goed leren luisteren is fundamenteel om klanken en tekens correct te kunnen koppelen aan elkaar.

Niets neemt echter weg om reeds van bij de start te werken aan lees- en schrijfvoorwaarden, ook wanneer je 'mondeling bezig bent'.

Hoe kan je daaraan werken? Een paar voorbeelden om te tonen hoe ik het doe. Het is niet de bedoeling om onderstaande oefeningen in dezelfde volgorde te geven. Geef de oefeningen door elkaar. Sommige oefeningen kan je zelfs elke les doen (met andere namen, woorden, voorwerpen, ...).

Bron <http://www.nt2enalfa.com/lees--en-schrijfvoorwaarden.html>

[Een tweede taal als hinderpaal. Een half jaar alfabetisering in het Nederlands](#)

J. Kurvers & K. van der Zouw

bron http://www.dbnl.org/tekst/extr001etni01_01/extr001etni01_01_0012.php

[Beginnende geletterdheid en alfabetisering](#)

.....

4.2 Een aantal deelvaardigheden missen

Binnen het proces van leren lezen en schrijven worden vaak deelvaardigheden onderscheiden. Men spreekt soms ook van [lees- en schrijfvoorwaarden](#).

Sommige van deze vaardigheden worden spontaan verworven, maar in onze opvoeding en ons onderwijs wordt er meestal ook heel expliciet aandacht aan besteed. Het verwerven van de deelvaardigheden situeert zich grotendeels in de fase van de ontluikende geletterdheid en loopt door in de fase van aanvankelijk lezen en schrijven.

Voor de anderstalige, zeker als hij laaggeschoold is, zijn een aantal van die deelvaardigheden of lees- en schrijfvoorwaarden niet of onvoldoende ontwikkeld zodat het leren lezen en schrijven minder vlot verloopt.

We kunnen de deelvaardigheden in drie types indelen.

.....

bron www.anderstaligenieuwkomers.be/www_an/themas/beginnende_geletterdheid

[LEES- EN SCHRIJFVOORWAARDEN. INHOUD](#)

1. Wat zijn lees- en schrijfvoorwaarden?
2. Huidige leerplan ANT2 en nieuw OP ANT2
3. Hoe plaatsen we cursisten in het.

bron <http://slideplayer.nl/slide/5307690/>

[Boek - Standaard observatie ergotherapie schrijven en sensomotorische schrijfvoorwaarden](#)

Auteur: M.A.A.M.G. Corstens-Mignot

Auteur: [M.A.A.M.G. Corstens-Mignot](#) [E.H.C. Cup](#)

Co-auteur: [M.J. van Hartingsveldt-Bakker](#)

Uitgever: [Boom Lemma Uitgevers](#)

Nederlandstalig

216 pagina's

9789051898255

augustus 2000

Samenvatting

De SOESSS heeft als doel inzicht te krijgen in de schrijfproblemen van kinderen, van zes tot en met twaalf jaar, waaraan geen duidelijk ziektebeeld ten grondslag ligt. Onder schrijfproblemen wordt verstaan: schrijfkrimp, pijn tijdens of direct na het schrijven, tempo-problemen of een onleesbaar handschrift. Daarbij is een beperking gemaakt tot de schrijfmotoriek en de sensomotorische schrijfvoorwaarden.

Het boek bestaat uit een theoretische onderbouwing en een praktisch deel. Het is primair bedoeld voor kindertherapeuten, maar gedeelten uit dit instrument zijn goed te gebruiken bij volwassenen met schrijfproblemen.

bron <https://www.bol.com/nl/p/standaard-observatie-ergotherapie-schrijven-sensomotorische-schrijfvoorwaarden/666866850/?country=BE>

[Cognitieve Vaardigheden Oog-Hand Coördinatie](#)

Oog-hand coördinatie is het niveau van gevoeligheid waarmee de hand en het oog worden gesynchroniseerd. Dit vermogen maakt gebruik van de ogen om aandacht te sturen en de handen om een taak uit te voeren. Het is een complexe vaardigheid, want we moeten onze bewegingen van de hand begeleiden op basis van visuele stimuli en feedback.

Oog-hand coördinatie wordt gebruikt in tal van dagelijkse activiteiten. Zonder dat, zouden we niet in staat zijn om eenvoudige taken uit te kunnen voeren zoals schrijven, koken, objecten verplaatsen, typen en het uitvoeren van bijna elke functie in het dagelijks leven.

Bijvoorbeeld: U realiseert zich dat u contant geld nodig heeft, dus u rijdt naar de dichtstbijzijnde geldautomaat. Daar aangekomen, COÖRDINEREN uw hersenen tussen uw ogen en handen, zodat het u lukt om uw pinpas in te voeren, de geheime code in te toetsen en het geld te pakken.

Bijvoorbeeld: Rijden vereist ononderbroken oog-hand coördinatie. Op basis van de weg-gerelateerde informatie welke wordt doorgegeven door uw ogen, reageren de handen voortdurend op het stuur. Spijkers slaan, een sleutel in een slot steken, knopen dicht maken, breien, weven, naaien en schrijven zijn andere activiteiten die oog-hand coördinatie vereisen.

bron <https://www.cognifit.com/nl/wetenschap/cognitieve-vaardigheden/eye-hand-coördinatie>

[Ontwikkelingsdyspraxie](#)

(ofwel Developmental Dyspraxia, Developmental Co-ordination Disorder, DCD, Sensory Motor Disorder, Sensory Integration Dysfunction, Perceptuo Motor Difficulty, Clumsy Child Syndrome, Damp)

Wat is dyspraxie?

Waarom zoveel namen voor één aandoening?

Symptomen:

- Planning
- Organiseren en ordenen
- Fijne motoriek
- Grove motoriek
- Ruimtelijk bewustzijn
- Bewustzijn van het eigen lichaam
- Gevoelige tastzin
- Concentratie
- Aandachtsproblemen
- Emoties

- Gedrag
- Fobieën en angsten
- Spraak en taal
- Waarneming
- Slechte oog-handcoördinatie
- Leerproblemen
- Handschrift
- Geheugen

bron <http://www.dyspraxie.nl/dyspraxie.htm>

Vocvo-bibliotheek

Een selectie uit de [Bibliotheekcatalogus](#)

[7/43. Docentenmateriaal](#)

[auteur] Tholen, Bastienne. - Utrecht : Nederlands Centrum Buitenlanders (NCB), 1989. - (7/43 / Tholen, Bastienne. - Utrecht;vol.)

Leermiddelen | ALFA - Leermethoden

'7/43': Aan de hand van zeven thema's en drieënveertig basiswoorden worden de beginselen van het lezen en schrijven aangeleerd. Een thematische-cursorische aanpak volgens de structuurmethode van Caesar. Met elk basiswoord worden de beginselen 28 oefeningen gedaan (auditieve discriminatie, auditieve analyse, structureer-oefeningen, schrijf-oefeningen enz.). Het materiaal bestaat uit een set van zeven cursistenboekjes en een handleiding voor de docent, met woordstroken en structureerstroken. De cursistenboekjes zijn opklimmend in moeilijkheidsgraad. Dit zevende en laatste deel geeft van het thema reis de volgende basiswoorden: centrum, vliegtuig, trein, paspoort, grens.

[Alfa Extra](#)

[auteur] Visch, Andrea. - ISBN 90-802350-8-3 - Eindhoven : KANS, Basiseducatie regio Eindhoven Kempenland, 1996.

ill. ; 32 cm

Kopieermap

Leermiddelen | ALFA - Leermethoden

Deze kopieermap is ontwikkeld als extra lees- en oefenmateriaal bij de alfabetiseringsmethode 7/43.

Opgenomen zijn:

1. Lezen in de eerste fase, niveau a naast 7/43
2. Lezen in de eerste fase, niveau b naast 7/43
3. Het alfabet na 7/43 Het materiaal kan op 3 manieren gebruikt worden: als aanvulling bij de lessen, als differentiatiemateriaal en als huiswerk.

De lessen van niveau a bevorderen het alfabetiseringsproces. De oefeningen zijn erop gericht de cursist een beter inzicht te geven in de structuur van de globaalwoorden bij de thema's.

De lessen op niveau b bevorderen naast het alfabetiseringsproces ook het zelfstandig werken. Tevens wordt de woordenschat uitgebreid. In 'het alfabet' leert de cursist door middel van woordjes en teksten het alfabet, de volgorde van de letters en de klanken die erbij horen.

[Alledaagse mysteries. Werken aan lees- en spreekvaardigheid](#)

[auteur] Van Damme, P.. - .

In: Fons. - Jrg. 1 (2015), nr. 1 ; p. 33-36

In dit artikel stelt Peter Van Damme een lessenreeks voor, waarin hij op basis van 'alledaagse mysteries', aan de slag gaat met lees- en spreekvaardigheid in de klas. De lessen werden reeds uitgetoetst in de laatste jaren van de richtingen 'Elektrische Installatietechnieken' en 'Industriële ICT-technieken', twee richtingen in het technisch secundair onderwijs, met twee uur Nederlands per week.

[Audiologieboek](#)

- NVA - Nederlandse Vereniging voor Audiologie.

In: <http://www.audiologieboek.nl/index.htm>

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

Nederlandse Leerboek Audiologie

[Communicatie vaardigheden bij de hoogste niveaus van analfabete vrouwengroepen aan de hand van binnen- en buitenschoolse spreekopdrachten](#)

[auteur] Verheyen, Lin. - Antwerpen : Hogeschool Antwerpen, Voortgezette Lerarenopleiding Basiseducatie, 2005. - 218 p.

Leermiddelen | NT2 - Toetsen

Onderzoek naar 'ervaringsgerichte' thema's bij analfabete vrouwengroepen aansluitend bij de moduleplannen van MO

[Dialogue in multilingual and multimodal communities](#)

[auteur] Koike, Dale April ; [auteur] Blyth, Carl S. - ISBN13 978-90-272-1044-9 - Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2015. - vi, 314 p., illustrations

In reeks: Volume 27 van Dialogue Studies

Achtergrondliteratuur | 40 | Taalontwikkeling

Dialogue in Multilingual and Multimodal Communities contains a collection of new articles that approach the study of dialogue through the construct of the community, that is, a group of people who come together for any number of reasons; e.g. geographical location, a common goal, a search for unity or bonding, or a particular set of circumstances. The authors address a wide range of topics such as dialogic skills as situated practice, the learning of culture, and the negotiation of identities between native speakers and L2 learners.

This volume also investigates how native and non-native speakers learn various community-based aspects of dialogic interaction, such as how to interpret social contexts, stances, frames and gestures. Despite different methodologies and frameworks, the studies demonstrate that native speakers and L2 learners alike use multiple vocalizations of a language...

[De digitale alfabetiseringsdocent. Mogelijkheden tot feedback en spraakherkenning](#)

[auteur] van de Craats, I.. - ISSN 1381-8201 - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 187 ; p. 19-21

Achtergrondliteratuur | 26 | VTO vorming, training en opleiding basiseducatie

In vier Europese landen is digitaal alfabetiseringsmateriaal voor tweedetaalleerders in de maak. Dat vindt plaats in het kader van het zogenaamde 'Lifelong Learning programma' (Grundtvig). In het project proberen de ontwikkelaars de eerste stappen van het leren lezen te versnellen. Dat doen ze door de mogelijkheden tot feedback bij het lezen van woorden en de inzet van spraakherkenning te vergroten. In dit artikel leest u een beschrijving van het project.

[Evalueren van spreek en luistervaardigheden](#)

[auteur] Daelmans, Rita. - 1999. - p. 6

Achtergrondliteratuur | 15 | Evalueren cursisten

Bundel 12 | Twaalfde conferentie Het Schoolvak Nederlands (1999)

[Handschrift verbeteren! : cursus op basis van de psychomotorische concentratie- en schrijfmethode. Dl.: docentenhandleiding](#)

[auteur] Lindeman, Marius. - ISBN 90-6121-531-5 - Lelystad : Stichting IVIO, 1988. - 183 p.

ill.

Met lit. opg.

Samen uitgegeven met: Handschrift verbeteren! : cursus op basis van de psychomotorische concentratie- en schrijfmethode. Dl.: leerlingenboek / Lindeman, Marius. - Lelystad, 1988

Leermiddelen | NT - Schrijven

Een schrijfcursus ter verbetering van het handschrift. Informatie, oefeningen voor de 'houding', ten behoeve van een betere schrijfmotoriek, tips inzake de 'vormgeving': inzake lettervorm, lay-out, regelmaat. Verder oefeningen om het tempo te verhogen. De boeken bevatten copieerbladen en zijn geïllustreerd met foto's en tekeningen. In deze docentenhandleiding worden de verschillende ergonomische aspecten van het schrijven toegelicht; verder informatie over schrijfmateriaal, schrijfproblemen, verschillende soorten schrift. Met veel voorbeelden en oefeningen.

[Huis - huizen muur - muren : feedback geven op klankfouten](#)

[auteur] Thio, Karolien ; [auteur] Verboog, Margreet. - ISSN 1381-8201 - 1998.

In: Les. - Jrg. 16 (1998) nr. 92, p. 13-15

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

In les 92, april 1998, schrijven Margreet Verboog en Karolien Thio een artikel over feedback geven op uitspraakfouten, getiteld 'Huis - huizen, muur - muren. Het is voor docenten NT2 vaak makkelijk om te horen dat er iets schort aan de uitspraak van hun cursisten. Veel moeilijker is het om te analyseren wat dan precies en dan vervolgens te bepalen of de uitspraak gecorrigeerd moet worden en hoe.

Dit artikel biedt de docent aanknopingspunten om de uitspraak van cursisten effectief te corrigeren. De kern van de zaak is de cursisten te informeren over de aard van hun fouten waardoor zij zichzelf beter kunnen corrigeren.

Waardoor kan het fout gaan?

De auteurs geven de volgende mogelijkheden die ook in combinatie kunnen voorkomen:

- het wordt veroorzaakt door de manier waarop een woord gespeld is;
- het is een systematisch gemaakte technische fout;
- de cursist kan op elkaar lijkende klanken niet van elkaar onderscheiden;
- de combinatie van klanken geeft problemen;
- de uitspraak wordt beïnvloed door de moedertaal van de cursist.

[Indiflex bij 7/43. Een lesbezoek aan een beginnende ANT-klas](#)

[auteur] Borgesius, Merel. - ISSN 1381-8201 - 2006.

In: Les. - Jrg. 24 (2006), nr. 140 ; p. 21-24

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Een tijd geleden maakte de auteur de overstap van een NT2 team naar een ANT2- team (Alfabetisering in het Nederlands als tweede taal). Dat nieuwe team stond op het punt om zelfstandig werken met de lees- en schrijfmethode 7/43 in te voeren.

Om zichzelf te scholen op dit gebied, woonde ze een les bij van een doorgewinterde ANT-docent: Uke Veenstra. Veenstra ontwikkelde samen met Marjoke Roos het indiflexmateriaal bij 7/43 samengesteld en geeft al meer dan tien jaar les aan deze doelgroep. (Dit materiaal is bekend onder de naam: 7/43 Extra.)

[Klankplaten : alle Nederlandse klanken aan de wand](#)

[auteur] Thio, Karolien ; [auteur] Verboog, Margreet. - Amsterdam : Bureau Spreektaal, 1998.

30 cm

Bevat: handleiding (16 p.) ; 22 klankplaten

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

Deze klankplaten hebben als doel, een overzicht te geven van het Nederlandse klanksysteem. Alle klinkers en medeklinkers die in het Nederlands voorkomen worden minimaal een keer gebruikt in de twintig woorden die op de platen afgebeeld zijn. In de handleiding worden aanwijzingen gegeven om in de klas met de platen te werken

[Leren spreken : een didactische handleiding voor docenten NT2](#)

[auteur] Verboog, Margreet ; [auteur] Thio, Karolien. - ISBN 90-6283-148-6 - Bussum : Coutinho, 1999. - 238 p.

22 cm

Met bibliogr. en reg.

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

Spreekvaardigheid is van groot belang voor anderstaligen die Nederlands als tweede taal willen beheersen. Om leerlingen goed te leren spreken moet het onderwijs zich richten op een functioneel en communicatief taalgebruik. Maar daarvoor is de tijd binnen de cursus vaak te beperkt.

Docenten staan voor de taak leerlingen een basisspreekvaardigheid mee te geven, waarmee de communicatie buiten de cursus op gang kan komen. 'Leren spreken' biedt een handleiding voor een systematische aanpak van de spreeklessen. In de eerste hoofdstukken wordt ingegaan op de eisen waaraan spreekonderwijs moet voldoen, de vaardigheden die bij het spreken nodig zijn en het niveau van de spreeklessen. In de daaropvolgende hoofdstukken staat de lespraktijk centraal: van organisatie, het geven van feedback.

Het boek bevat naast theorie een groot aantal spreekoefeningen, spreektaken en werkbladen.

[Leren spreken : een didactische handleiding voor docenten NT2](#)

[auteur] Verboog, Margreet ; [auteur] Thio, Karolien. - ISBN13 978-90-469-0164-9 - Bussum : Coutinho, 2009. - 191 p.

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

Spreekvaardigheid is van cruciaal belang voor mensen die willen participeren in de maatschappij. Anderstaligen worden in de samenleving in de eerste plaats beoordeeld op hun spreken. Niet voor niets speelt spreekvaardigheid een belangrijke rol in het inburgeringsexamen.

De steeds terugkerende vraag in het spreekonderwijs is: Hoe kunnen we de spreekles beter, effectiever en gestructureerder aanpakken?

Leren spreken geeft de aanzet voor een systematische organisatie van spreeklessen. In de eerste hoofdstukken wordt ingegaan op de eisen waaraan spreekonderwijs moet voldoen, de vaardigheden die nodig zijn bij het spreken en het niveau van de spreektaak. Vervolgens staat de lespraktijk centraal: de praktische invulling van de spreekles, het geven van feedback en het oefenen in praktijksituaties. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om praktijksituaties die in het inburgeringsexamen gevraagd worden, zoals het afsluiten van een verzekering, het aanmelden van een kind voor een peuterspeelzaal of het voeren van een werkoverleg. Tot slot bevat dit boek een ruim aanbod aan spreekoefeningen, spreektaken en werkbladen. Bij deze oefeningen en taken wordt aangegeven voor welk doel ze geschikt zijn. Zo kan iedere docent een werkvorm kiezen die bij de cursisten past.

Leren spreken is bedoeld voor alle docenten (in opleiding) die met anderstalige volwassenen werken. De werkvormen die erin voorkomen, kunnen ook gebruikt worden voor leerlingen vanaf twaalf jaar.

[Logopedie en basiseducatie : uitspraaktraining in functie van verstaanbaar spreken bij anderstaligen](#)

[auteur] Verbruggen, Katrien. - Gent : [CBE], 1995. - 32 p.

30 cm

Met lit. lijst.

In reeks: Rapportage experimentele bijscholing basiseducatie

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

[Logopedie voor allochtonen en docenten](#)

[auteur] Franssen, Yvonne. - ISSN 0922-20933 - 1994.

In: TVE. - Jrg. 2 (1994), nr. 2, p. 40-42

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

Hulp van een logopedist kan de effectiviteit van het NT2 onderwijs verhogen.

Dit artikel behandelt eerst specifieke knelpunten op auditief gebied en de gevolgen hiervan op expressief gebied.

Ten tweede komen andere oorzaken van spreekproblemen aan bod.

Tenslotte wordt gekeken naar de taak van de logopedist en het effect van logopedie op het CBB in Amersfoort.

["Mag ik u iets vragen" "maar natuurlijk" : de logopedie groepsles](#)

[auteur] Nijland, Heidi. - ISSN 1381-8201 - 2004.

In: Les. - Jrg. 22 (2004), nr. 132 (december) ; p. 22-24

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

Op het ROC Midden Nederland verzorgt Heidi Nijland veel logopedie-groepslessen, met name aan de beginnersgroepen. In de workshop die ze gaf op de NT2 conferentie op Paasheuvel (30/9 1/10 2005) kon men ervaren hoe een logopedie-groepsles werkt.

In dit artikel probeert ze een indruk te geven van wat in deze workshop is besproken.

[Niemand kan mij verstaan! : een logopedische behandeling](#)

[auteur] Franssen, Yvonne. - ISSN 1381-8201 - 1995.

In: Les. - Jrg. 13 (1995) nr. 78, p. 10-12

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

Een Iraanse vrouw heeft problemen met het communiceren in de Nederlandse taal. Ze is slecht verstaanbaar (spreekt te snel, foutieve accenten en intonatie, onvoldoende articulatie) en heeft om die reden angst om te spreken. In dit artikel beschrijft Yvonne Franssen, logopediste gespecialiseerd in het adviseren, trainen en begeleiden van allochtonen in de werksituatie de behandelwijze.

[NT2 spraak - beter Nederlands spreken](#)

In: <http://nt2spraak.nl/>

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

U heeft een baan waarin u veel moet communiceren, maar Nederlands is niet uw moedertaal. Dus zoekt u een taaltrainer én logopedist, die u feedback kan geven op uw spreekvaardigheid en verstaanbaarheid. Iemand die ervaring heeft in trainingen op de werkvloer en die uw situatie begrijpt.

Óf u bent docent NT2 of taalcoach en u wilt leren hoe u uw cursisten kunt helpen om beter en verstaanbaar Nederlands te spreken. Door middel van een workshop of webinar van iemand die daar verstand van heeft. Iemand die taaltrainer en logopedist is die u de tips en trucs kan leren.

[Onderzoek taal- en spraaktechnologie en onderwijs : eindrapport](#)

[auteur] T'Sas, Jan ; [auteur] van den Heuvel, Theo ; [auteur] Verberne, Suzan. - ISBN13 978-90-70593-20-9 - Den Haag : Nederlandse Taalunie, 2012. - 30 p.

Achtergrondliteratuur | 40 | Taalontwikkeling

Een rapport van de Nederlandse Taalunie

[Oren in de knoop : ondersteunend materiaal logopedie voor de Nt2-klas](#)

[auteur] Boerboom, H.. - ISSN 1381-8201 - 2011.

In: Les. - Jrg. 29 (2011), nr. 172 ; p. 26-27

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

'Oren in de knoop' is een lespakket, ontwikkeld om gevarieerd en op maat de auditieve vaardigheden bij Nt2-leerders te stimuleren. Het is een gevarieerde databank met oefenvormen die individueel, groepsgewijs en/of klassikaal kunnen worden uitgevoerd. Bovendien is het een uitstekend middel om taalbeleid meer vorm te geven binnen de gehele school. Elke Nt2- docent kan ermee aan de slag! Wat zijn de ervaringen?

Hariëtte Boerboom in gesprek met Monique van der Kleijn, adjunct-directeur van de afdeling Voortgezet Onderwijs Anders Taligen (VOAT) van ROC Eindhoven (School 23), de school waar 'Oren in de Knoop' werd ontwikkeld, en met Hilde Scheffer, logopediste bij VOAT en trainster voor LOWAN (Ondersteuning Onderwijs Nieuwkomers). VOAT is een eerste opvangvoorziening voor nieuwkomers in het voortgezet onderwijs.

[Oudkomers, wat hebben ze nodig? Spreekvaardigheid in communicatieve situaties](#)

[auteur] Verboog, Margreet ; [auteur] Morshuis, Joke. - ISSN 1381-8201 - 2004.

In: Les. - Jrg. 22 (2004), nr. 132 (december) ; p. 10-11

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Twee aspecten zijn van belang voor NT2-les aan oudkomers:

1. iedere cursist heeft eigen leervragen die aansluiten bij de al aanwezige kennis. Ofwel: eigen leervragen houden verband met competenties.
2. iedere cursist heeft eigen leerdoelen, in verband met uitstroomwensen.

Dit wetende, is het duidelijk dat we het geven van NT2 aan deze oudkomers niet op dezelfde manier kunnen aanpakken als de lessen aan nieuwkomers. Klassikale lessen met boeken kunnen niet voorzien in de leerbehoefte van de cursisten.

De methoden die ontworpen zijn voor mensen die geen woord Nederlands spreken, zijn niet geschikt zijn voor mensen die al een aantal jaren hier verblijven, en dus de taal, of onderdelen daarvan, al enigszins beheersen. De auteurs kunnen niet ingaan op alle aspecten van taalonderwijs aan oudkomers. Ze beperken de oefening in dit artikel dan ook tot één onderdeel: communicatieve spreekvaardigheid. Dit is niet toevallig: als aan cursisten gevraagd wordt wat zij graag willen leren, noemen velen vaardigheden op het gebied van spreken of uitspraak als eerste.

[Raak ! : oog - handcoördinatie 1/2](#)

[auteur] Junga, Michael. - Zuidhorn : Schoolsupport, Abimo, 2010. - 28 p.

30 cm

- (Raak!;vol.)

Leermiddelen | WIS - Lesmateriaal

Verbetering oog-hand coördinatie en de fijne motoriek

De RAAK Oog-Handcoördinatie kopieerboeken bieden extra oefening voor verbetering van de oog-handcoördinatie en de fijne motoriek. Raak is oefening in kleine stappen en mét motiverende zelfcontrole.

Voor groep 2 t/m 4.

Voor wie zijn de werkbladen van RAAK Oog-Handcoördinatie geschikt?

- als oefenmateriaal voor de hele groep (groep 2 t/m 4)
- als extra oefenmateriaal voor individuele kinderen (meer van hetzelfde, meer van een andere aanpak)
- bij de RT - voor thuiswerk Waaruit bestaat een kopieerboek RAAK Oog-Handcoördinatie?

28 werkbladen 28 nakijkbladen extra: serie tweetalkaarten: Speelse oefeningen voor tweetallen. De werkbladen uit de twee kopieerboeken zet u in als extra oefenmateriaal. Leerlingen worden extra geprikkeld door met het antwoord altijd iets te doen (is ook de zelfcontrole!).

[Raak ! : oog - handcoördinatie 3/4](#)

[auteur] Junga, Michael. - Zuidhorn : Schoolsupport, Abimo, 2010. - 28 p.

30 cm

- (Raak!;vol.)

Leermiddelen | WIS - Lesmateriaal

[Schrijven van alledag. \[1\]: Oefeningen en woordspelletjes in de alfa-lijn](#)

[auteur] Pothof, José ; [auteur] Douglas, Ellen ; [auteur] Emanuels, Carmen ; [auteur] van der Ley, Nannie. - ISBN 90-802350-3-2 - Eindhoven : KANS, 1995. - [63] p.

ill. ; 32 cm

Oefeningen zijn gerelateerd aan 7/43 en Tempo

In: Onderdeel van: Schrijven van alledag / eindred. Jos_ Pothof. - Eindhoven : KANS, cop. 1995. - 2 dl.

Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

Deze kopieermap bevat woordspelletjes en oefeningen op woordniveau in de alfa-lijn, gekoppeld aan 7/43 en Tempo. Het materiaal bestaat uit rebussen, puzzeltjes en spelletjes met basiswoorden en de daarvan afgeleide woorden. Doel van het materiaal is om op een andere, speelse manier met taal bezig te zijn.

[Snelcursus anders-alfabeten](#)

[auteur] Pothof, José. - ISBN 90-802350-9-1 - Eindhoven : KANS, 1996. - 50 p.

ill. ; 30 cm

Met cursistenmateriaal. - Met lit. opg.

Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

Het doel van deze cursus is dat anders-alfabeten, (zij lezen en schrijven in een ander schrift dan het Latijnse), binnen korte tijd zodanig het Nederlandse klank- en schriftsysteem beheersen dat zij kunnen instromen in een basiscursus NT2. Dat houdt in dat de cursisten technisch en begrijpend kunnen lezen en dat zij het Nederlandse schrift kunnen produceren.

[Sprakmakers : automatische spraakherkenning voor spreekvaardigheidstraining](#)

[auteur] Strik, H. ; [auteur] Cucchiarini, C.. - ISSN 1381-8201 - 2011.

In: Les. - Jrg. 29 (2011), nr. 172 ; p. 22-25

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Wat zijn de mogelijkheden nu en in de toekomst voor het Nt2-onderwijs van automatische spraakherkenning (ASH) oftewel de computer die gesproken taal herkent? ASH biedt volop mogelijkheden voor het oefenen van spreekvaardigheid, met name bij het uitspraakonderwijs, zo laten de auteurs in dit artikel zien.

[Spreekvaardigheidsdidactiek en ict](#)

[auteur] Corda, Alessandra ; [auteur] Koenraad, Ton ; [auteur] Visser, Maarje. - ISSN 1566-62713 - 2012.

In: Levende Talen Tijdschrift. - Jrg. 13 (2012), nr. 1, p. 36-44

Achtergrondliteratuur | 38 | ICT ontwikkeling

[Studeren met dyslexie : informatie, praktische aanpak, noodzakelijke ontwikkelingen](#)

[auteur] Hofmeester, Nel. - ISBN13 978-90-441-1299-3 - Antwerpen - Apeldoorn : Garant, 2002. - 128 p.

24 cm

Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

De auteur heeft als praktijkdeskundige van de Helpdesk Dyslexie van Hogeschool Rotterdam haar jarenlange ervaring met zwak-lezende studenten en volwassenen in deze studiebegeleidingsgids verzilverd.

De concrete problematiek gaat uit van de dyslectische student in het hoger onderwijs, maar deel één en twee met inventarisatie en aanpak van de problemen met informatieverwerking, concentratie, toetsen etc. en de checklist meervoudige intelligentie om tot een individuele sterkte/zwakte-analyse te komen, zijn zeker ook bruikbaar voor scholieren en begeleiders in het voortgezet onderwijs, evenals de tips voor de lees- en scriptieaanpak, timemanagement, omgaan met docenten, speciale regelingen en hulpmiddelen zoals laptop en spraakherkenning.

In deel drie de gangbare discussies rond dyslexie en onderwijs en beleidsaanbevelingen; in de bijlage is de vormgeving beschreven die in dit unieke, vernieuwende handboek wordt toegepast: voor de zwakke lezer aantrekkelijk, gemakkelijk te lezen en te begrijpen. Aan te bevelen voor iedereen in het hoger en voortgezet onderwijs, voor wie studiehulp nodig heeft of biedt en voor opleiders, beleidsmakers en andere aanbieders van informatie. - Mieke Starmans-van Haren

[Taal leren op maat : effectief lesgeven aan NT2-cursisten](#)

[auteur] Verboog, Margreet ; [auteur] Gunawan, Damayanti. - ISBN13 978-90-469-0038-3 - Bussum : Coutinho, 2007. - 173 p.

24 cm

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

NT2-docenten hebben vaak te maken met zeer heterogene groepen cursisten: hoog- en laagopgeleiden worden ongeacht hun aanvangsniveau of land van herkomst bij elkaar in een groep geplaatst. Vanaf 2007 is hier met de invoering van de Wet inburgering nog een extra variabele aan toegevoegd: een grote groep oudkomers, die verplicht is om in te burgeren, stroomt in. Deze groep vraagt om een heel nieuwe invulling van het NT2-onderwijs.

Met Taal leren op maat leren NT2-docenten hoe ze gedifferentieerd les kunnen geven, gericht op de leervragen van individuele cursisten en op de opdrachten in het inburgeringsexamen. De functionaliteit van het leren is hierbij het uitgangspunt: taal wordt als middel gezien en niet als doel. Dat betekent dat er geen lessen óver het Nederlands gegeven worden, zoals theoretische lessen over grammatica. De cursisten hebben weinig kennis over het Nederlands nodig, maar vooral vaardigheid in het gebruik.

De auteurs bieden beginnende en ervaren docenten concrete handvatten voor het werken met cursisten van verschillend niveau, met een verschillende achtergrond en met een verschillend uitstroomdoel.

Deze handvatten bestaan enerzijds uit voorbeelden en werkvormen die direct gebruikt kunnen worden in het NT2-onderwijs, maar ook uit een overzicht van de taken die een docent bij doelgericht, competentiegericht en zelfstandig leren moet vervullen.

[Verder met Alfaschrift : een cursus schriftbeheersing voor analfabete anderstaligen](#)

[auteur] van den Brandt, Mary. - ISBN13 978-90-8953-461-3 [paperback] - 1 ed. - Amsterdam : Boom, 2015. - 74 p., ill.

Vervolg op: Alfaschrift

Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

In dit boek wordt gewerkt aan een vloeiend handschrift en een automatisering van de letterherkenning. Verder met alfaschrift is een cursus schrijven voor volwassen anderstaligen die nooit hebben leren schrijven. Letters en cijfers worden geleerd en geoefend, de motoriek van het schrijven wordt getraind en de cursist leert schrijven aan de hand van functionele schrijfoefeningen, waarbij gebruik is gemaakt van authentiek materiaal, zoals kaarten, formulieren en boodschappenlijstjes.

[Verstaanbaar spreken : een handleiding uitspraakonderwijs voor docenten Nederlands als tweede taal](#)

[auteur] Thio, Karolien ; [auteur] Verboog, Margreet. - ISBN 90-6283-897-9 - Muiderberg : Coutinho, 1993. - 113 p.

22 cm

Met lit.opg. en verkl. woordenlijst

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

Verstaanbaar spreken is een praktisch boek waarmee de docent meteen aan de slag kan. Het bestaat uit 2 delen : theorie en oefeningen. In het eerste deel zetten de auteurs uiteen wat zij onder verstaanbaarheid verstaan en waarom dit begrip zo belangrijk is. Vervolgens gaan zij in op de theorie, die zij steeds aan de hand van voorbeelden verduidelijken. Tot slot bieden zij de lezer een schat aan klassikale oefeningen en aan extra hulp voor individuele leerlingen. In deel 2 zijn uitgewerkte oefeningen opgenomen.

Deze zijn geschikt voor alle niveaus, van beginners tot gevorderden. Bij iedere oefening hebben de auteurs aangegeven op welk niveau de oefening het best kan worden gedaan.

[Verstaanbaar spreken in de basiseducatie](#)

[auteur] Broothaerts, Mieke. - Antwerpen : Karel de Grote-Hogeschool (KdG), 2003. - 267 p.

ill. ; 32 cm

Met lit. lijst en bijlagen

- (Specialisatiedossier Voortgezette lerarenopleiding basiseducatie (VoBe);vol.)

Leermiddelen | NT - Spreken Luisteren

Dit werkstuk is een poging tot het werkbaar maken van de stelling: uitspraak en intonatie als ondersteunende elementen, meer bepaald voor module 1.1 van het basisniveau NT2. Hoewel er meer en meer belangstelling ontstaat voor uitspraakverwerving vanuit communicatieve taalonderwijs, vond de auteur het niet eenvoudig om een eenduidige visie en oefeningen te vinden over deze materie. Vooral niet wat betreft uitspraakonderwijs aan laaggeschoolde volwassenen. Ze legt de nadruk dat de oefeningen niet bedoeld zijn voor logopedische toepassingen. Ze pleit wel voor de aanstelling van logopedisten binnen elke onderwijsinstelling voor NT2.

Meer bepaald denkt ze dat er, ook binnen de basiseducatie, veel meer aandacht moet komen voor het onderdeel verstaanbaar spreken, dat dit een vast onderdeel of aandachtspunt moet worden van elke les (zeker bij beginners) en dat dit perfect kan gebeuren door elke lesgever, mits enige vorming hieromtrent.

De map bevat een theoretische inleiding en een massa oefeningen, helemaal volgens het leerplan NT2. Het is de bedoeling dat deze oefeningen door alle educatieven gedaan worden in alle groepen NT2, ook alfa, vooral bij beginners.

[Verstaanbaar spreken kun je trainen : werken aan ritme, tempo en een vriendelijke melodie](#)

[auteur] Hindriks, Nienke. - ISSN 1381-18201 - 2003.

In: Les. - Jrg. 21 (2003) nr 122 ; p. 25-29

Achtergrondliteratuur | 11 | Agogiek didactiek

Dit artikel breekt de lans voor een geïntegreerde aanpak. Verstaanbaar spreken kan in elke les aan de orde komen, en zou dat ook moeten. Het hoort er helemaal bij, omdat zowel de verstaanbaarheid als de sociale acceptatie in het geding zijn. Iedereen kan, met het framework dat dit artikel geeft, zelf oefeningen ontwerpen voor een acceptabel ritme, tempo en een vriendelijke melodie. Deze oefeningen kunnen een plek krijgen in iedere les.

[Werken aan verstaanbaar spreken](#)

[auteur] Verbruggen, Katrien. - 1997.

In: Trefdag basiseducatie 1997 [documentatiemap]

Leermiddelen | ARCHIEF - Archief

[Worstelen met de mondelinge vaardigheden. Het leren van en het onderwijzen aan laaggeletterde Nt2-volwassenen](#)

[auteur] Strube, Susanna. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 24-26

Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Praten (de mondelinge vaardigheden) is essentieel voor de communicatie, maar ook om te kunnen leren lezen. Zonder voldoende kennis van de mondelinge vaardigheden komt het lezen niet tot stand, tenminste als je moet leren lezen voor de eerste keer. Susanna Strube onderzocht hoe het er aan toe ging in de alfabetiseringsklas tijdens het beoefenen van de mondelinge vaardigheden. Op 27 augustus promoveerde ze op dit onderwerp aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. 1 In dit artikel vindt u een samenvatting.

[Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands](#)

[auteur] Dethmers, Joke. - ISBN 90-01-31001-X - Groningen : Wolters-Noordhoff, 2000. - 65 p.

24 cm

bijhorend document aanwinstnr. 07/159 - 07-179

In: Onderdeel van: Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands / Joke Dethmers. - Groningen : Wolters-Noordhoff, 2000. - Boek + 1 geluidscassette

Samen uitgegeven met: Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands / Dethmers, Joke. - Groningen, 2000

Leermiddelen | NT2 - Lesmateriaal beginners

Zeg het maar! is geschikt voor zowel hoog- als laagopgeleide anderstaligen die hun uitspraak van het Nederlands op een simpele en effectieve manier willen trainen. De methode is gericht op het leren van het klanksysteem van de Nederlandse taal. Met de cassette kan de cursist zelfstandig zijn luister- en spreekvaardigheid trainen. Het resultaat is met de bijgevoegde teksten te controleren.

[Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands](#)

[auteur] Dethmers, Joke. - ISBN 90-01-31001-X - Groningen : Wolters-Noordhoff, 2000.

1 geluidscassette

bijhorend document aanwinstnr. 07/124 - 07-179

In: Onderdeel van: Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands / Joke Dethmers. - Groningen : Wolters-Noordhoff, 2000. - Boek + 1 geluidscassette

Samen uitgegeven met: Zeg het maar! : uitspraaktraining Nederlands / Dethmers, Joke. - Groningen, 2000

Leermiddelen | NT2 - Lesmateriaal beginners

[Alfabetisering Nederlands als tweede taal](#)

- ISSN 1381-8201 - 2016.

In: Les. - Jrg. 34 (2016), nr. 197 ; p. 45-51

- (Les - NT2-leermiddelen 2009-2016 [themanummer]. - 2016)

Vocvo vzw ALFA Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Wat betreft alfabetiseringsmaterialen is er goed nieuws en minder goed nieuws.

Het minder goede nieuws: nog steeds zijn er voor (jong) volwassenen maar enkele methodes waarmee je écht kunt leren lezen en schrijven en is er op het gebied van beginnende alfas weinig nieuws bijgekomen.

Hierop zijn twee positieve uitzonderingen:

- **Zwart op Wit**, een structuurmethode gemaakt door Janine Vanderstocken en
- **Diglin.eu**, een site waarbij de alfaleerder digitaal in eigen tempo kan werken aan de klanktekenkoppeling. In eerste instantie is deze site opgezet voor het onderzoek van Lifelong Learning programma (Grundtvig) maar ook na afronding van dit onderzoek is deze site gratis in de lucht. Het wachten is nog steeds op een beginnersmethode waarbij functionele en technische aspecten met elkaar worden gecombineerd tot een volwassen aansprekend geheel. Het goede nieuws is dat er op het gebied van leesvaardigheid wél veel gepubliceerd wordt.

Materiaal waarmee de hoognodige leeskilometers gemaakt kunnen worden. In dit Lesnummer rubriceren we lesmateriaal dat na 2009 is gepubliceerd, maar voor het overzicht noemen we toch alle methodes. Voor een uitgebreidere beschrijving verwijzen we naar het artikel Alfabetisering voor Volwassen Anderstaligen (Les 159) dat ook goed te lezen is via www.tijdschriftles.nl digitaal.

Omdat spreek- en gespreksvaardigheid net zo, zo niet nog belangrijker zijn voor alfacursisten, nemen we in dit overzicht ook materialen op die geschikt zijn om aan taalverwerving te werken zonder, of met weinig ondersteuning van het schrift.

[Alfatas : alfataken op school](#)

[auteur] Geerts, Martien. - Leuven : Centrum voor taal en onderwijs NT2-CTO, 2010. - 79 p.

Vocvo vzw GEER Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

Alfatas is een bundel activiteiten om met NT2-cursisten van Richtgraad 1, niveau 1.1 te werken rond beginnende geletterdheid in de context School en ouders . Alfatas staat voor alfataken op school . In de context van de school van hun kinderen worden cursisten geregeld geconfronteerd met schriftelijke informatie (brieven van de school, de schoolagenda/het heen- en weerschriftje van hun kind, het rapport, ...) en moeten zij ook af en toe via schriftelijke weg reageren (een boodschap handtekenen, een formulier of antwoordstrookje invullen, ...).

Binnen een behoeftegericht aanbod School en ouders moet er dan ook aandacht worden besteed aan de schriftelijke communicatie van en met de school. Het is voor lesgevers een uitdaging om op dit vlak voor ongeletterde beginnende NT2-cursisten een zinvol en functioneel aanbod te voorzien. Alfatas reikt hiervoor handvaten aan.

[Download hier](#)

[Buitenschools oefenen !](#)

[auteur] Vanderstocken, Janique. - .

In: <http://buitenschoolsoefenen.weebly.com/>

Vocvo vzw BUIT Leermiddelen | NT - Lesmateriaal

"Buitenschools oefenen" is een website voor leerkrachten die lesgeven aan laaggeschoolde (anderstalige) volwassenen. Ben je op zoek naar extra oefenmateriaal voor je cursisten?

Dan kan je hier terecht! Je vindt hier zowel oefenblaadjes die je kan downloaden en meegeven met je cursisten, als interessante oefensites waarop je cursisten online kunnen oefenen.

[Diagnostiek van het lezen en schrijven bij laat-adolescenten](#)

- Brussel : VUB.

In: http://www.vub.ac.be/ONLE/pieter_depessemier/index.php

Vocvo vzw DIAG Achtergrondliteratuur | 25 | VTO vorming, training en opleiding

De informatie die op deze website te vinden is, handelt vooral over het onderzoek op het niveau van de cognitieve functies die belangrijk zijn bij het lezen en het schrijven.

Onderzoek van deze cognitieve functies is een belangrijk onderdeel van de diagnostiek van dyslexie en eventuele andere leerproblemen, maar het volledige diagnostische proces moet meer omvatten. Een onderlegd diagnosticus zal ook rekening houden met de socio-emotionele ontwikkeling (gedragsniveau) en eventueel ook met een aantal fysiologische oorzaken (biologisch niveau)

[Elke les een luisterles! Tips voor het effectief trainen van luistervaardigheid](#)

[auteur] Groot, A. ; [auteur] van Wijk, M.. - ISSN 1381-8201 - 2011.

In: Les. - Jrg. 29 (2011), nr. 174 ; p. 3-7

Vocvo vzw GROO Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

"Effectief luistervaardigheid trainen? Geen idee, ik volg gewoon de lesmethode". Er is veel onduidelijkheid over hoe je luistervaardigheid goed kunt oefenen. En dat terwijl luistervaardigheid erg belangrijk is, niet alleen in communicatie maar ook als onderdeel van het leerproces.

Veelal wordt luisteren getraind door vragen te stellen over de inhoud van een fragment of samen te laten vatten wat er gezegd is.

We werken in dat geval aan begrijpend luisteren: luisteren met het doel de intentie van de spreker te begrijpen. Je zou je kunnen afvragen of dat wel een effectieve manier is om luisteren te trainen.

Voorafgaand aan het begrijpen zal je eerst moeten verstaan welke klanken en woorden gezegd zijn en daar betekenis aan moeten toekennen, betogen Annemarie Groot en Margreet van Wijk.

[Evalueren van spreek en luistervaardigheden](#)

[auteur] Daelmans, Rita. - 1999. - p. 6

Vocvo vzw DAEL Achtergrondliteratuur | 15 | Evalueren cursisten

Bundel 12 | Twaalfde conferentie Het Schoolvak Nederlands (1999)

[Goede verstaanders ?! Resultaten van een onderzoek naar luistervaardigheid](#)

[auteur] Groot, A. ; [auteur] van Wijk-Sluyters, M.. - ISSN 1381-8201 - 2008.

In: Les. - Jrg. 26 (2008), nr. 156 ; p. 22-24

Vocvo vzw GROO Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Een goede verstaander heeft aan een half woord genoeg. Leerders van een taal hebben dat meestal niet. Zij ervaren veel problemen met luisteren. Hoe kunnen zij het beste getraind worden op luistervaardigheid?

Dat is waar Margreet van Wijk en Annemarie Groot onderzoek naar hebben gedaan. In dit artikel zullen de resultaten van dat onderzoek beschreven worden.

Ook zal erop worden ingegaan wat de conclusies van het onderzoek betekenen voor de lespraktijk. Hoe worden taalleerders zulke goede verstaanders dat ze aan een half woord genoeg hebben?

[Hé? Ook aandacht voor spreken? Week van de alfabetisering, 7-13 september 2015](#)

[auteur] Borgesius, Merel. - 2015.

In: Online Les. - Jrg. 33 (2015)

Vocvo vzw BORG Achtergrondliteratuur | 19 | Geletterdheid

Huh, zult u zeggen, alfabetiseren, dat is toch leren lezen en schrijven? Ja dat is zo, maar toch is er in veel alfabetiseringsgroepen juist aandacht nodig voor het leren spreken.

Het gaat dan om de cursussen Alfabetisering Nederlands als tweede taal (ANt2). Hierin zitten volwassen migranten die in eigen land niet of nauwelijks onderwijs hebben genoten. Naast het leren lezen en schrijven zullen zij ook het Nederlands moeten leren spreken en verstaan.

In ANt2 groepen staan lezen en schrijven niet los van tweedetaalverwerving, ze zijn onherroepelijk met elkaar verbonden. De gemeente Amsterdam wilde in de Week van de Alfabetisering juist dit aspect, het beter leren spreken, naar voren halen.

[Een lange weg te gaan](#)

[auteur] Gehre, H.. - ISSN 1571-13512 - 2011.

In: Alfa-nieuws. - jrg. 14 (2011), nr. 4 ; p. 23-25

Vocvo vzw GEHR Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

In dit artikel worden praktische tips gegeven om te werken aan auditieve vaardigheden en luistervaardigheden. Bij auditieve vaardigheden gaat het over vaardigheden die onontbeerlijk zijn om te komen tot lezen en schrijven. Luistervaardigheid heeft meer te maken met het begrijpen van de taal. De tips worden telkens aan een doel gekoppeld, zodat ze gemakkelijk toepasbaar zijn en te vertalen zijn naar andere contexten.

[Met Alfatas aan de slag in de alfaklas !](#)

[auteur] Geerts, M.. - ISSN 1571-13512 - 2010.

In: Alfa-nieuws. - jrg. 13 (2010), nr. 4 ; p. 14-17

Vocvo vzw GEER Achtergrondliteratuur | 20 | Ouders en school

Alfatas staat voor 'Alfataken op school'. Alfatas omvat 15 taken waarin ongeletterde cursisten leren omgaan met schriftelijke taal. De taken zijn ontwikkeld voor allochtone ouders die Nederlandse les volgen op de school van hun kinderen, met als doel in die school beter te kunnen functioneren.

Martien Geerts van het Centrum voor Taal en Onderwijs in Leuven zette voor ALFA-nieuws de belangrijkste informatie over Alfatas op een rij.

[Met Alfatas aan de slag in de alfaklas !](#)

[auteur] Geerts, Martien. - Leuven : Centrum voor taal en onderwijs NT2-CTO, 2010. - 3 p.

Vocvo vzw GEER Achtergrondliteratuur | 20 | Ouders en school

In: Nieuwsbrief Taal & Onderwijs, 2 juni 2010 In opdracht van het Postfonds voor Alfabetisering werkt het CTO momenteel aan lesmateriaal voor ongeletterde volwassen NT2-cursisten die Nederlands leren op de school van hun kinderen. Om beter te kunnen functioneren in die schoolcontext hebben de cursisten zowel mondelinge als schriftelijke taalvaardigheden nodig. Alfatas omvat 15 taken waarin ongeletterde cursisten leren omgaan met schriftelijke taal. Alfatas staat voor 'Alfataken op school'.

[Met Alfatas aan de slag : vijftien taaltaken voor de alfaklas](#)

[auteur] Eggermont, D.. - ISSN 1381-8201 - 2010.

In: Les. - Jrg. 28 (2010), nr. 168 ; p. 30-31

Vocvo vzw EGGE Achtergrondliteratuur | 20 | Ouders en school

Alfatas staat voor 'Alfataken op school'. Alfatas omvat vijftien taken waarin ongeletterde cursisten leren omgaan met schriftelijke taal. De taken werden ontwikkeld door Martien Geerts van het CTO te Leuven en zijn bedoeld voor NT2-cursisten die Nederlands leren op de school van hun kinderen. Om beter te kunnen functioneren in de schoolcontext hebben die cursisten zowel mondelinge als schriftelijke taalvaardigheden nodig.

[Nedbox - Voor elk wat wils](#)

[auteur] Deroo, Saar. - ISSN 1381-8201 - 2016.

In: Les. - Jrg. 34 (2016), nr. 197 ; p. 72-73

- (Les - NT2-leermiddelen 2009-2016 [themanummer]. - 2016)

Vocvo vzw DERO Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Ergens in 2014 hoorde Saar Deroo voor de eerste keer over de opzet van NEDBOX. Ze was onmiddellijk gewonnen voor het idee. Een samenwerking tussen verschillende partners met eigen expertises moest leiden tot een platform waarop anderstalige volwassenen door middel van filmpjes en krantenartikelen zelfstandig Nederlands konden oefenen.

Als leerkracht is ze voortdurend op zoek naar interessant materiaal, en zeker voor luistervaardigheid was er weinig op de markt. Nadat de website in oktober 2015 officieel gelanceerd werd, was ze na vijf minuten fan, na een uur wilde ze iedereen fan maken.

[NT2 en alfa](#)

[auteur] Vanderstocken, Janique. - .

In: <http://www.nt2enalfa.com/>

Vocvo vzw NT2 Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Werk jij in NT2 of Alfa NT2? Dan is deze website misschien iets voor jou! Je vindt hier meer informatie over allerlei methodieken voor het werken aan mondelinge vaardigheden en schriftelijke vaardigheden (zowel functionele als technische), of aan leesplezier. Of ben je op zoek naar het geschikte boek voor jouw cursisten?

Ga dan een kijkje nemen op de pagina 'Boeken' die je vindt onder 'Schriftelijke vaardigheden'. En ken je zelf ook zo'n werkvorm die altijd aanslaat? Of weet je op welke site je heel veel interessant materiaal vindt? Laat het dan zeker weten via het contactformulier.

[Nt2 algemeen. Leergangen en deelvaardigheden, lager- en hogeropgeleid](#)

- ISSN 1381-8201 - 2016.

In: Les. - Jrg. 34 (2016), nr. 197 ; p. 14-27

- (Les - NT2-leermiddelen 2009-2016 [themanummer]. - 2016)

Vocvo vzw NT2 Achtergrondliteratuur | 11 | Agogiek didactiek

Als je de catalogi van de verschillende Nt2-uitgeverijen bekijkt, dan duizelt het je van de titels. Wat is er veel verschenen en herzien na 2009! Dat geldt zowel voor algemene leergangen die opleiden naar niveau A2 en B1/B2 als leermiddelen die een deelvaardigheid onder de loep nemen. Om het een beetje behapbaar te maken hebben we ervoor gekozen om leermiddelen op te nemen die voor alle taalgroepen relevant zijn.

Speciale leermiddelen die gemaakt zijn voor Nt2-leerders van een bepaalde taal zoals In de startblokken - Nederlands voor Duitstaligen of Nederlands voor Syriërs, zult u daarom niet terugvinden in dit overzicht. We hebben een indeling gemaakt op taalniveau 0 naar A2, en taalniveau A2 naar B1/B2 en daarbinnen de leermiddelen alfabetisch geordend. Daaronder staan de leermiddelen die een vaardigheid oefenen: achtereenvolgens lezen, luisteren, schrijven, spreken/ gespreksvaardigheid, woordenschat en grammatica.

[Peer feedback bij schrijfvaardigheid : leren door corrigeren en controleren](#)

[auteur] Beersmans, Maud ; [auteur] Heutink, Wijnanda. - ISSN 1381-8201 - 2012.

In: Les. - Jrg. 30 (2012), nr. 178 ; p. 11-13

Vocvo vzw BEER Achtergrondliteratuur | 15 | Evalueren cursisten

In het Nt2-onderwijs neemt schrijfvaardigheid een belangrijke plaats in. Al vanaf beginnersniveau moeten de cursisten oefenen met eenvoudige schrijfopdrachten, zoals het maken van een boodschappenlijstje, het schrijven van een kaart. Gaandeweg worden de taken complexer. Op het staatsexamen moeten ze bijvoorbeeld een klachtenbrief of een wervende tekst schrijven. Veel leerders van het Nederlands willen graag goed leren schrijven. Zouden de cursisten elkaar daarbij kunnen helpen? Dat is de vraag die de auteurs in dit artikel centraal stellen.

[Project Moeder-Taal - draaiboek](#)

- Centrum voor Basiseducatie Kempen. - 28 p.

Vocvo vzw CBE Achtergrondliteratuur | 20 | Ouders en school

Moeder-Taal is een nieuw project voor laaggeletterde anderstalige jonge moeders. De moeders komen samen met hun baby's en peuters naar de les. Ze krijgen ondersteuning bij de verzorging en de opvoeding van hun kindjes. Samen met de moeders en de kinderen worden activiteiten gedaan die de (taal-)ontwikkeling stimuleren en het voorschoolse leren van de kinderen

bevorderen. De moeders krijgen lessen alfabetisering en Nederlands in een aparte ruimte. De kinderen leren samen spelen met leeftijdsgenootjes en leren wennen aan een opvangsituatie. Dit draaiboek is bedoeld ter inspiratie van wie een gelijkaardig project wil opstarten. Het kan doorgegeven worden aan andere geïnteresseerde organisaties. Toch zien we liever geen fragmenten uit dit draaiboek elders verschijnen zonder onze uitdrukkelijke toestemming. Dit geldt in het bijzonder voor de foto's van cursisten.

[De relatie tussen luistervaardigheid en de uitspraak van een vreemde taal](#)

[auteur] Goedegebure, Marieke. - ISSN 1566-62705 - 2012.

In: Levende Talen magazine. - Jrg. 99 (2012), nr. 2, p. 4-8

Vocvo vzw GOED Achtergrondliteratuur | 16 | Zorg

Binnen het Nederlandse vreemdetalenonderwijs wordt over het algemeen niet veel aandacht besteed aan uitspraak. En als er aan de uitspraak wordt gewerkt, vragen veel docenten zich af: Ik zeg het heel vaak voor, waarom blijven leerlingen het dan fout nazeggen? Maar voor een goede uitspraaktraining is meer nodig dan alleen voordoen en nazeggen. Marieke Goedegebure, taaltrainer en logopedist, legt uit hoe inzicht krijgen in het taalsysteem en actief luisteren voorwaardelijk zijn voor goed uitspraakonderwijs.

[Schrijfvaardigheid beoordelen ? : een goede taak is een goed begin](#)

[auteur] Dalderop, K. ; [auteur] Vienne, Matthias. - ISSN 1381-8201 - 2010.

In: Les. - Jrg. 28 (2010), nr. 163 ; p. 22-23

Vocvo vzw DALD Achtergrondliteratuur | 18 | ERK Europees referentiekader

In Les 161 werd bericht over het project 'Is jouw A2 mijn A2?'. In dit project werkt de Nederlandse Taalunie aan een databank met voorbeeldprestaties van taalvaardigheid op de verschillende ERK-niveaus. In de pilotfase die momenteel wordt uitgevoerd, ligt de focus op schrijven.

Bij het relateren van schrijfpredaties aan het ERK viel op dat er door leeders veel geschreven wordt naar aanleiding van schrijftaken die zo geconstrueerd zijn dat de prestatie van de leerder zeer moeilijk beoordeelbaar wordt. Reden om de beoordeling van schrijfvaardigheid eens nader te bekijken.

[Schrijven en dan? De schrijfmethode Succes! en het geven van effectieve feedback op taalproductie](#) Uit de Les-miniconferentie
[Creatief schrijven 2 oktober 2015](#)

[auteur] Van der Voort, C. ; [auteur] Matthijsse, Wim. - 2015.

In: Online Les. - Jrg. 33 (2015), nr. 195

Vocvo vzw VOOR Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Succes! is een schriftelijke (papieren) lees- en schrijfmethode, ontwikkeld voor laagopgeleide en laaggeletterde volwassenen, die Nederlands als moedertaal of als tweede taal hebben en aanspreekbaar zijn in het Nederlands (een mondeling taalniveau van minimaal A2).

De methode is geschikt voor mensen met een schriftelijk taalniveau tussen Op weg naar Instroom en 2F. Succes! bestaat uit drie producten: Themaboekjes, Taalhulp en Taalwaaiers. In dit artikel geven de auteurs tekst en uitleg bij de methode en geven ze voorbeelden van vrije schrijfopdrachten uit Succes! en van effectieve feedback op gemaakte opdrachten.

[Stichting lezen en schrijven](#)

In: <http://www.lezenenschrijven.nl/>

Vocvo vzw STIC Achtergrondliteratuur | 9 | Internationaal volwassenenonderwijs

De stichting heeft als doel het voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid op korte en lange termijn. Lezen en schrijven is een basisrecht voor iedereen, randvoorwaarden om actief deel te kunnen nemen aan onze hedendaagse maatschappij. Om iedereen volwaardig te kunnen laten deelnemen aan onze maatschappij, spreekt de stichting individuen, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties aan op hun verantwoordelijkheden. Hiernaast biedt de stichting concrete oplossingen.

De stichting doet dit door laaggeletterdheid op de (politieke) agenda te houden, door constant via de media aandacht voor het probleem te vragen, organisaties in de praktijk te helpen en door op te treden als kenniscentrum op het gebied van laaggeletterdheid.

Taal en teken - technisch lezen bij nieuwkomers

[auteur] Bakker, Yda. - Den Haag : HCO - Haags Centrum voor Onderwijsadvies, 2016. - 32 p.

Vocvo vzw RASI Leermiddelen | NT - Lezen

Deze brochure is ontwikkeld voor basisscholen die onderwijs verzorgen aan nieuwkomers. De brochure is bedoeld als hulpmiddel voor leerkrachten en intern begeleiders die een leerlijn willen uitzetten voor het technisch lezen van deze leerlingen. Hierbij is het belangrijk om rekening te houden met de voorkennis van de nieuwkomer. Er kan dan onderscheid worden gemaakt tussen:

- leerlingen die nog analfabeet zijn of de fase van het aanvankelijke leesonderwijs in de taal van het land van herkomst nog niet hebben afgerond;
- leerlingen die hebben leren lezen in een niet-Latijns schrift (bijv. de Arabische of Bulgaarse taal);
- leerlingen die hebben leren lezen in een Latijns schriftsysteem (bijv. de Poolse of Turkse taal).

Leerlingen die nog niet gealfabetiseerd zijn, zullen nog niet of nauwelijks naar school zijn geweest en nog weinig ervaring hebben met de betekenis van de geschreven taal. Zij zitten nog in de fase van de ongeletterdheid of ontluikende geletterdheid. Kinderen die al (redelijk) kunnen lezen, in welke taal dan ook, hebben het proces van klankwaarneming, klank-tekenkoppeling en discriminatie van tekens al eens doorlopen. Dit zal het leren lezen in een nieuwe taal sterk vergemakkelijken. Kinderen die bovendien al hebben leren lezen in het Latijnse schrift (onze lettertekens) hoeven niet alle klank-tekenkoppelingen even uitgebreid aangeboden te krijgen. Bij hen moeten vooral de letters die in het Nederlands anders uitgesproken worden dan in de moedertaal aandacht krijgen. Het is niet altijd gemakkelijk om bij een intake voldoende gegevens te verzamelen over de mate en aard van het onderwijs dat de nieuwkomer heeft gehad. Soms is er weinig gerichte informatie voorhanden. Een gesprek met de ouders hierover is vanwege het taalprobleem vaak nog lastig. Met behulp van deze brochure, inclusief bijlagen, kan een inschatting worden gemaakt van het startniveau van de leerling op het gebied van lezen. Van hieruit kan een aanpak worden gekozen die het best bij de leerling past.

Taal op Niveau Nederlands

In: <http://www.taalopniveau.info/nederlands/>

Vocvo vzw BURE Achtergrondliteratuur | 11 | Agogiek didactiek

Taal op niveau Nederlands: De alles-in-1-taalmethode Taal op niveau Nederlands is een methode Nederlands op niveau 1 t/m 4 van het mbo. Voor iedere taalvaardigheid is per niveau een dun katern beschikbaar. Deze katernen bestaan uit taalopdrachten uit het dagelijks leven en de toekomstige beroepspraktijk.

Met Taal op niveau Nederlands biedt u op basis van de starttoets een aanbod op het eigen niveau van uw cursisten aan. Kortom, met deze methode Nederlands leer je Nederlands op niveau! Inloggen via Edu'Actief

[Het trainen van luistervaardigheden : luisteroefeningen voor gealfabetiseerde anderstaligen in de basiseducatie](#)

[auteur] Hendrycks, Annie. - Antwerpen : Karel de Grote-Hogeschool (KdG), 2007.

30 cm + 1 cd_rom

CBE Noord Antwerpen

- (Specialisatiedossier Voortgezette lerarenopleiding basiseducatie (VoBe);vol.)

Vocvo vzw HEND Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal per module

[Het vak verstaan - docentenhandleiding voor het blijven oefenen met verstavaardigheid](#)

[auteur] van Wijk-Sluyterman, Margreet ; [auteur] Groot, Annemarie. - s-Hertogenbosch : CINOP, 2012. - 74 p.

Vocvo vzw WIJK Achtergrondliteratuur | 11 | Agogiek didactiek

Het trainen van luistervaardigheid, in het bijzonder van verstavaardigheid, is een vak apart.

Luisteren is een essentieel onderdeel van de communicatie, maar het is onduidelijk wat de beste manier is om dit te oefenen. Het doel van deze handleiding is om docenten handreikingen te bieden bij het vormgeven van luistervaardigheidsontwikkeling in hun les. Er wordt vooral ingegaan op de manieren waarop een docent zelf oefeningen in verstaan kan ontwikkelen en toepassen.

In deze handleiding wordt niet alleen ingaan op versta-vaardigheidsoefeningen, maar ook op het combineren van deze oefeningen met (bestaande) oefeningen in begrijpend luisteren en met andere onderdelen uit de lessen Nederlands als tweede taal (bijvoorbeeld schrijfvaardigheid of spreken/gesprekken voeren). Juist daardoor is het voor docenten mogelijk om met hun cursisten te blijven oefenen met verstavaardigheid en verandert eigenlijk elke les in een luisterles.

[Van Start... En nu verder! Een leerlijn voor de mondelinge vaardigheden in de alfabetisering](#)

[auteur] Strube, Susanna. - ISSN 1381-18201 - 2004.

In: Les. - Jrg. 22 (2004) nr. 129 (juni), p. 32-33

Vocvo vzw STRU Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Al weer jaren geleden werd in LES (LES 96, 1998) de cursus Van Start gepresenteerd.

Van Start is een cursus mondelinge vaardigheden voor analfabeten, ontwikkeld op het Mondriaan Stadscollege in Den Haag. Sindsdien is Van Start ingrijpend herzien, de illustraties zijn opnieuw getekend en in digitale vorm opgeslagen en het geluidsmateriaal is opnieuw opgenomen. En in aansluiting op Van Start is een vervolg ontwikkeld: En Nu Verder. En Nu Verder bouwt voort op de basis die in Van Start is gelegd.

Deel 1 van En Nu Verder is klaar. In dit artikel LES in gesprek met een van de auteurs Susanna Strube, docente bij Mondriaan, over achtergronden, veranderingen en ervaringen.

[De week van Karla](#)

[auteur] Meers, Karla ; [auteur] Vanderstocken, Janique. - .

In: <http://www.deweekvankarla.be/>

Vocvo vzw MEER Leermiddelen | NT2 - lesmateriaal

Dit is de website van Karla Meers. Deze website hoort bij mijn cursus "De week van Karla". Cursus alfa NT2 De week van Karla - Janique Vanderstocken, educatief medewerker van CBE Leerpunt Gent-Meetjesland-Leieland, maakte een cursus alfa NT2 voor anderstalige analfabete volwassenen.

Haar cursus De week van Karla bestaat uit vier mondelinge en vier schriftelijke modules van Alfa NT2 R.1.1. Wie de cursus wil gebruiken, kan hem via KlasCement.

De week van Karla

[auteur] Vanderstocken, Janique. - .

<http://www.deweekvankarla.be/>

Vocvo vzw WEEK Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

De week van Karla die ik maakte voor mijn alfa cursisten. Op dit moment is er materiaal beschikbaar voor het volledige alfa 1.1.-traject (voor de 4 mondelinge en de 4 schriftelijke modules van alfa 1.1.). Er wordt telkens geschrakt 1 mondelinge en 1 schriftelijke module gegeven.

Zwart op wit - Handleiding bij Zwart op wit , een cursus technisch lezen en schrijven voor anderstalige volwassenen

[auteur] Vanderstocken, Janique. - 2012.

Vocvo vzw VAND Leermiddelen | ALFA - Lesmateriaal

Zwart op wit is een cursus technisch lezen en schrijven voor analfabete anderstalige volwassenen. De gebruikte methode is een structuurmethode en er wordt gewerkt met 20 referentiewoorden waarin de nieuwe klanken voorkomen. Er is een werkboek voor de cursisten.

Het is de bedoeling om dit werkboek te gebruiken met de lumoset (voor meer informatie hierover verwijs ik naar punt 1.4. in de bundel "Algemene informatie en lesverloop"). Op die manier kan het werkboek telkens opnieuw gebruikt worden (in volgende lesgroepen) en heeft de cursist geen overvolle cursusmap met werkblaadjes waarmee hij/zij thuis niets meer kan doen. Daarnaast kan er heel wat bespaard worden op kopiekosten. En laat ons toch ook het milieu niet vergeten!

[Downloaden via Klascement](#)

Zwart op wit : oefenen met authentieke invulformulieren en het schrijven van briefjes

[auteur] Veth, Jaqueline. - ISSN 1571-13512 - 2008.

In: Alfa-nieuws. - jrg. 11 (2008), nr. 1 ; p. 23-25

Vocvo vzw VETH Achtergrondliteratuur | 12 | Didactiek basiseducatie

Zwart op wit van Dorothé Pietersma is een nieuwe uitgave van uitgeverij Coutinho. Het is een werkboek met als doel begeleiding van inburgeraars bij het verzamelen van Schrijfbewijzen voor het portfolio inburgering.

Op het ID College Gouda is een aantal onderdelen van het werkboek uitgeprobeerd met alfacursisten met schriftelijke vaardigheden rond niveau A1. Jacqueline Veth schrijft over het gebruik van het werkboek en over de ervaringen in Gouda.

Infotheek

Vocvo, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen

t. 015 44 65 03

e. ludwine.liefooghe@vocvo.be

w. www.vocvo.be

vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs